

Õiguskantsler

Teie 28.05.2021 nr

Meie 25.06.2021 nr 6-4/211168/2104222

Korteriühistutele toetuse andmine

Palusite õiguskantsleril kontrollida, kas Väike-Maarja Vallavolikogu määrus „Korteriühistutele toetuse andmise kord“ vastab põhiseadusele. Leidsite, et määruse järgi eelistab vald hüvede jagamisel korterelamute elanikke eramuomanikele. Märkisite, et kohaliku omavalitsuse põhiülesanne on vähem kindlustatud elanike sotsiaalne kaitse. Määruse kohaselt maksab vald aga toetusi korterelamute elanikele, arvestamata nende toimetulekut. Korteriühistute toetamise tõttu jääb vallaeelarvesse vähem raha muude hädavajalike kulutuste katmiseks.

Väike-Maarja Vallavolikogu [määrust](#) „Korteriühistutele toetuse andmise kord“ ei ole põhjust pidada põhiseadusega vastuolus olevaks.

Valdade ja linnade ülesanded on sätestatud [kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) §-s 6. Vallad ja linnad peavad muu hulgas korraldama nii sotsiaalteenuste osutamist, sotsiaaltoetuste ja muu sotsiaalabi andmist kui ka elamu- ja kommunaalmajandust ning heakorda (KOKS § 6 lg 1).

Elamu- ja kommunaalmajanduse ja heakorra korraldamisel on omavalitsusüksusel avar kaalumisruum. Korteriühistutele makstav toetus on oma olemuselt n-ö vabatahtlik toetus. See tähendab, et ükski seadus ei kohusta valdu ega linnu sellist toetust maksma.

Enesekorraldusõigusest ([põhiseaduse](#) § 154 lg 1) lähtudes on kohalikul omavalitsusel õigus otsustada, kuidas kasutada kohaliku elu küsimuste lahendamiseks ettenähtud raha ning kas ja milliseid toetusi, soodustusi ja teenuseid oma elanikele anda (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 08.03.2011 otsus nr [3-4-1-11-10](#), punktid 60, 61). Mõistagi ei tohi soodustusi või toetusi jagada meelevaldselt ning erinevaks kohtlemiseks peab olema mõistlik ja asjakohane põhjus. Kui kohalikul omavalitsusel on konkreetse küsimuse üle otsustamisel avar kaalumisruum, on erinev kohtlemine meelevaldne siis, kui see on ilmselgelt asjakohatu (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 29.05.2015 otsus nr [3-4-1-1-15](#), p 57).

Määruse järgi on korteriühistutele makstava toetuse eesmärk (§ 2 lg 1):

- 1) parandada hoovide välisilmet,
- 2) parendada hoovide kasutamisevõimalusi hooviga piirnevate elamute elanike poolt,
- 3) suurendada korterelamute elanike omaalgatust ja koostöötahet,
- 4) tugevdada sotsiaalseid suhteid korterelamutes.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Kui eramuomanikule on hoovi korrashoid tavaliselt iseenesestmõistetav, siis korterelamu elanik hoiab üldjuhul korras oma eluruumi, kuid kaasomandi (maatükk korterelamu juures) korrashoid pole nii tavapärane. Arvestada tuleb sedagi, et kaasomandi tavapärase korrashoiu üle peavad korteriomaniigid otsustama häälteenamuse alusel ning suuremateks ümberkorraldusteks on vajalik korteriomaniike kokkulepe ([korteriomandi- ja korteriühituseaduse](#) § 35 lg 1 ja lg 2 p 1; § 38 lg 1). Selleks et soodustada korterelamute hoovide korrastamist (sh vastavate otsuste vastuvõtmist korteriühitustes), maksavad paljud vallad ja linnad korteriühitustele toetust. Kokkuvõttes muutub avalik ruum meeldivamaks kõigile elanikele.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Kristel Lekko 693 8404
Kristel.Lekko@oiguskantsler.ee